

- методичне забезпечення активізації пізнавальної діяльності студентів;
- робочі зошити з дисциплін, розроблення яких нині здійснюється на кафедрі.

Наявність і застосування такого комплексу методичного забезпечення сприяє якісному підвищенню ефективності освітнього процесу для іноземних студентів.

УДК 378.015.3:378-057.87-054.6-044.332

Дмитро Дочинець, Юлія Чорна

Запорізький державний медичний університет, Україна

ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Dmytro Dochinets, Yulia Chorna

Zaporozhye State Medical University, Ukraine

PSYCHOLOGICAL ADAPTATION OF FOREIGN STUDENTS

У процесі навчання іноземні студенти опиняються у новому соціокультурному та мовному середовищі, незвичному кліматі, мусять адаптуватися до нових методів й форм навчання з повною зміною режиму праці та відпочинку, що, в свою чергу, викликає нові, далеко не завжди позитивні емоційні переживання. Це об'єктивно ставить перед адміністрацією вищих навчальних закладів проблеми психологічної адаптації іноземців до умов життя та навчання в нових кліматичних, мовних та соціокультурних умовах.

Спираючись на багаторічний досвід роботи з іноземними студентами та на праці Т.І.Довгодько, І.П.Слепухіна, А.Ю., А.І. Суригіна [1,2,3], можна виділити наступні найбільш значимі для психологічної адаптації іноземців проблеми:

1.Труднощі, пов'язані з необхідністю пристосування до нових норм та традицій поведінки в незвичних побутових та кліматичних умовах.

2.Можливі прояви етнокультурних стереотипів та упереджень, побутового націоналізму та расизму в регіоні навчання.

3.Важкопрогнозовані ситуації соціокультурного, навчального та побутового характеру, які породжують соціальні та психологічні труднощі та призводять до неможливості реалізації особистісно актуальних мотивів.

4.Деадаптивні реакції, які призводять до погіршення самопочуття, підвищення рівня тривожності, виражених проявів відчуженості від колективу навчальної групи, особистісних та міжособистісних конфліктів та, як наслідок, зниження навчальної успішності, втраті інтересу до навчальної діяльності та

навчально-професійного спілкування загалом.

Очевидно, що для успішної психологічної адаптації іноземних студентів необхідно звертати належну увагу на вказані проблеми та докладати всіх можливих зусиль для їх ефективного вирішення.

Адаптаційний період є особливо важким в перші 2-3 місяці перебування іноземців у навчальному закладі, тому важливо приділяти особливу увагу його організації.

Полегшити перебіг адаптації можливо за рахунок проведення цілого ряду заходів, серед яких варто виділити наступні. Перш за все, це проведення організаційних зборів для іноземців, на яких студенти знайомляться з деканом факультету та з куратором групи, у якій вони будуть навчатися. Задля психологічного комфорту іноземних студентів бажано забезпечити присутність перекладача-носія рідної мови, а не використовувати мову-посередник (англійську, французьку). Зазвичай на таких зборах у якості перекладача присутній один із іноземних студентів-старшокурсників.

Наступним кроком з оптимізації адаптаційного періоду є організація кураторами груп екскурсії «Знайомство з університетом», на якій іноземні студенти знайомляться з навчальними корпусами університету, музеєм, бібліотекою, спортивним майданчиком, гуртожитками, медпунктом тощо. Також проводиться екскурсія «Знайомство з містом», у ході якої студенти-іноземці отримують інформацію про розміщені поблизу університету лікарні, банки, магазини, пункти обміну валют, салони мобільного зв'язку, відділення пошти, маршрути міського транспорту, а також знайомляться з місцевими культурними пам'ятками. Велике значення для полегшення адаптаційного періоду має також створення на базі навчального закладу культурних центрів, які залучають студентів-іноземців до участі в різноманітних культурних та освітніх заходах, організаторами яких є земляцтва країн, громадяни яких отримують освіту в навчальних закладах України. Так, на базі ЗДМУ створено Центр марокканської культури, в якому студенти мають чудові умови для спілкування та культурного відпочинку.

Таким чином, ми бачимо, що значну роль в організації заходів, що полегшують психологічну адаптацію іноземних студентів відіграють куратори груп, які забезпечують зворотній зв'язок між студентами-іноземцями та адміністрацією навчального закладу і безпосередньо деканом факультету. Повсякденне спілкування, виховна робота, організація ефективного навчального процесу, за можливості надання допомоги іноземцям у вирішенні численних побутових проблем та надання консультативної допомоги з питань організації навчального процесу в університеті, контроль поведінки студентів в процесі навчання та у позаурочний час є безпосереднім обов'язком і повсякчас забезпечуються кураторами груп, працівниками деканату та деканом факультету.

Щоденна увага до студентів, до їхнього психологічного стану, своєчасна реакція на висловлені прохання та претензії, підтримка ініціатив сприяють

формуванню спокійної робочої атмосфери на заняттях та оптимального психологічного мікроклімату у групі, що дозволяє значно полегшити перебіг психологічної адаптації для іноземних студентів та максимально зменшити можливі негативні наслідки пристосування до нового мовного та соціально-культурного середовища.

Список використаної літератури:

1. Довгодько Т.І. Розвиток системи підготовки іноземних студентів в Україні / Т.І.Довгодько // Вища освіта України. — 2012. — №3 (додаток 2). — Т. 2.
2. Слепухин А.Ю. Высшее образование в условиях глобализации: проблемы, противоречия, тенденции. М.: ИД «Форум», 2004.
3. Сурыгин А.И. Педагогическое проектирование системы предвузовской подготовки иностранных студентов. — СПб.: Златоуст, 2001.

УДК 378(477):37.091.212-054.6

Геннадій Онищенко

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Україна

ДО ПИТАННЯ ПРО АДАПТАЦІЮ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ В УКРАЇНІ

Hennadii Onyshchenko

National Technical University «Dnipro Politechnic», Ukraine

TO THE QUESTION OF ADAPTATION OF FOREIGN STUDENTS TO THE STUDY IN UKRAINE

Сьогодні майже в усіх сферах життя будь-якого сучасного суспільства відбуваються суттєві глобалізаційні та інтеграційні процеси, що базуються на певних принципах. Провідним принципом вітчизняної державної політики в освітянському просторі, відповідно до статті 76 Закону України «Про вищу освіту», вважається «міжнародна інтеграція та інтеграція системи вищої освіти України в Європейський простір вищої освіти за умови збереження і розвитку досягнень та прогресивних традицій національної вищої школи». Реалізація цього принципу відбувається завдяки академічній мобільності, під якою розуміється можливість здобувачів вищої освіти навчатися за межами своєї батьківщини. Україна є однією з європейських країн, яка зацікавлена у наданні якісних освітніх послуг іноземним громадянам, що стимулює педагогічні пошуки, спрямовані на покращення та вдосконалення якості освіти відповідно до вимог сьогодення.